

Τεχνικά

ΚΟΛΛΑΣ

Έννοια – Παιδαγωγική αξία

- ▶ Το **κολλάζ** είναι μια σύνθεση, ένας πρωτότυπος τρόπος έκφρασης που προσφέρει ένα τελικό αποτέλεσμα που προκύπτει από την επικόλληση διάφορων ομογενών ή ετερογενών στοιχείων πάνω σε μια επιφάνεια.
- ▶ Προέρχεται από τη γαλλική λέξη «coller» που σημαίνει κολλάω.
- ▶ Το κολλάζ εμφανίστηκε στις αρχές του 20^{ου} αιώνα και χρησιμοποιήθηκε από τους κυβιστές (κυβισμός είναι καλλιτεχνικό ρεύμα της ζωγραφικής και της γλυπτικής στην Ευρώπη, Πικάσο), από τους ντανταϊστές (καλλιτεχνικό κίνημα αισθητικής αναρχίας –μετά τον Πρώτο παγκόσμιο πόλεμο –στην Ελλάδα έγινε γνωστός κατά την Μικρασιατική Εκστρατεία γενικά αποτέλεσε ένα καλλιτεχνικό ρεύμα στη λογοτεχνία, τη γλυπτική και στη ζωγραφική), και από τους σουρεαλιστές (γαλλικό sur realisme που σημαίνει πάνω η πέρα από την πραγματικότητα. Αναπτύχθηκε πρώτα στη λογοτεχνία και εξελίχθηκε σε καλλιτεχνικό ρεύμα.

ΚΟΛΛΑΖ

- ▶ Χρησιμοποιήθηκε ως μεικτή τεχνική σε συνδυασμό με τη ζωγραφική. Ο Μπαρκ και ο Πικάσο ήταν οι πρώτοι που χρησιμοποίησαν κολλάζ.
- ▶ Η τεχνική του κολλάζ αποτελεί ένα ιδιαίτερο εκφραστικό μέσο. Δίνει στα έργα μια τολμηρότητα και αποτελεί πρόκληση αφού δίνει τη δυνατότητα χρήσης των πιο παράδοξων και αταίριαστων υλικών.
- ▶ Το κολλάζ μπορεί να χρησιμοποιηθεί και ως αυτόνομο έργο αλλά και ως συμπλήρωμα ενός ζωγραφικού έργου.

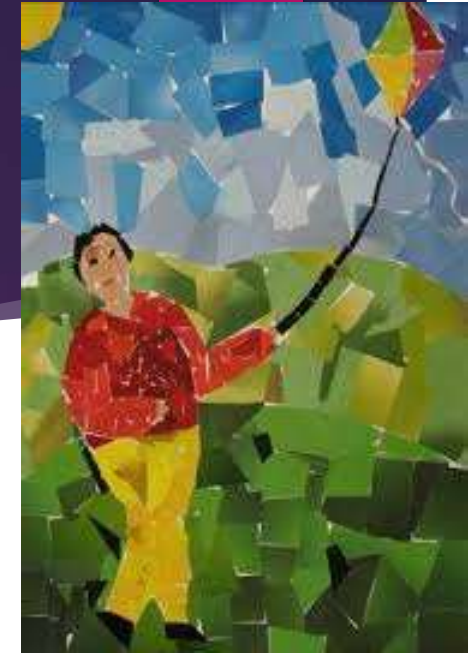
Γιατί προτείνουμε στα παιδιά προσχολικής ηλικίας τη δραστηριότητα του κολλάζ. Τι προσφέρει;

- ▶ Ενεργοποιείται η δημιουργική τους φαντασία αφού συνθέτουν, οργανώνουν, συλλέγουν υλικά.
- ▶ Παίρνουν πρωτοβουλίες τόσο στην επιλογή των υλικών όσο και στην οργάνωση της δουλειάς τους.
- ▶ Ελεύθερη δημιουργία, ελεύθερη έκφραση και ταυτόχρονα ανακαλύπτουν τις ιδιότητες των υλικών.
- ▶ Εξελίσσονται οι λεπτοί χειρισμοί και ο οπτικοκινητικός συντονισμός.
- ▶ Οξύνεται η παρατηρητικότητα, η προσοχή και η αντίληψη καθώς οργανώνουν και συνθέτουν τα υλικά.

Γιατί προτείνουμε στα παιδιά προσχολικής ηλικίας τη δραστηριότητα του κολλάζ. Τι προσφέρει;

- ▶ Κατανοούν την έννοια του χώρου και της οργάνωσής του.
- ▶ Καλλιεργείται το καλαισθητικό συναίσθημα.
- ▶ Δημιουργεί οικολογική συνείδηση, με την ανακάλυψη της χρησιμότητας άχρηστων υλικών, που μπορούν να μεταμορφωθούν.
- ▶ Προμαθηματικές έννοιες καθώς οδηγούνται αυθόρμητα σε μετρήσεις και ταξινομήσεις.
- ▶ Γενικά το κολλάζ δίνει μια ελευθερία στο παιδί να δημιουργήσει να εκφραστεί με τρόπο πρωτότυπο και προσωπικό. Είναι μια δραστηριότητα που ενισχύει την αυτοπεποίθηση των παιδιών αφού το αποτέλεσμα σχεδόν πάντα είναι εντυπωσιακό.

Ο ρόλος του παιδαγωγού

- ▶ Παρουσία διακριτική και υποστηρικτική.
- ▶ Παρέχει στα παιδιά ερεθίσματα και οδηγίες για τη χρήση των υλικών και τις δυνατότητες του.
- ▶ Δημιουργεί ένα ζεστό και ασφαλές κλίμα ώστε τα παιδιά να πειραματιστούν να εμπνευστούν και να δημιουργήσουν.
- ▶ **Ποτέ δε δίνουν έτοιμες λύσεις.**
- ▶ Τα έτοιμα περιγράμματα να αποφεύγονται περιορίζουν τη φαντασία και τη δημιουργικότητα.
- ▶ Όταν ένα παιδί δυσκολεύεται ή είναι άτολμο το παροτρύνει.
- ▶ Αξιοποιεί το τελικό έργο των παιδιών (διακόσμηση της τάξης, σκηνικό σε ένα θεατρικό παιχνίδι) έτσι ώστε τα παιδιά να νιώθουν ότι έφτιαξαν κάτι χρήσιμο.

ΕΙΔΗ ΚΟΛΛΑΖ

▶ ΤΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΚΟΛΛΑΖ

Γίνεται πάνω σε λευκό ή χρωματιστό χαρτί ή χαρτόνι, διαφανές πλεξιγκλάς ή χοντρό πλαστικό φύλλο. Απαραίτητα υλικά η κόλλα και το ψαλίδι. Κολλάμε χαρτιά από कारामέλες, χρωματιστά χαρτιά, χαρτιά από σελοφάν, εικόνες από περιοδικά και εφημερίδες, γραμματόσημα, χαρτοπετσέτες, χαρτί ταπετσαρίας κτλ.

▶ ΤΟ ΑΝΑΓΛΥΦΟ ΚΟΛΛΑΖ

Γίνεται σε χαρτί ή κόντρα πλακέ και ανάλογα με το βάρος των υλικών χρησιμοποιούμε κόλλα υγρή. Κολλάμε ξυλάκια, οδοντογλυφίδες, ζυμαρικά, υφάσματα, φλούδες δέντρων, ξερά φύλλα, λουλούδια, μαλλί, όστρακα, τσόφλια αυγών, φτερά, πούπουλα, δημητριακά, χαλίκια, άμμο, πούλιες, κορδέλες, βαμβάκια κα...

▶ ΤΟ ΖΩΓΡΑΦΙΣΤΟ ΚΟΛΛΑΖ

Είναι η δραστηριότητα κατά την οποία τα παιδιά ζωγραφίζουν διάφορες εικόνες, τις κόβουν και τις κολλούν, πάνω σε χαρτί (συνήθως είναι ομαδική δραστηριότητα).

▶ ΤΟ ΜΕΙΚΤΟ ΚΟΛΛΑΖ

Πρόκειται για συνδυασμό ζωγραφικής με κολλάζ ή επιπέδου ή ανάγλυφου.

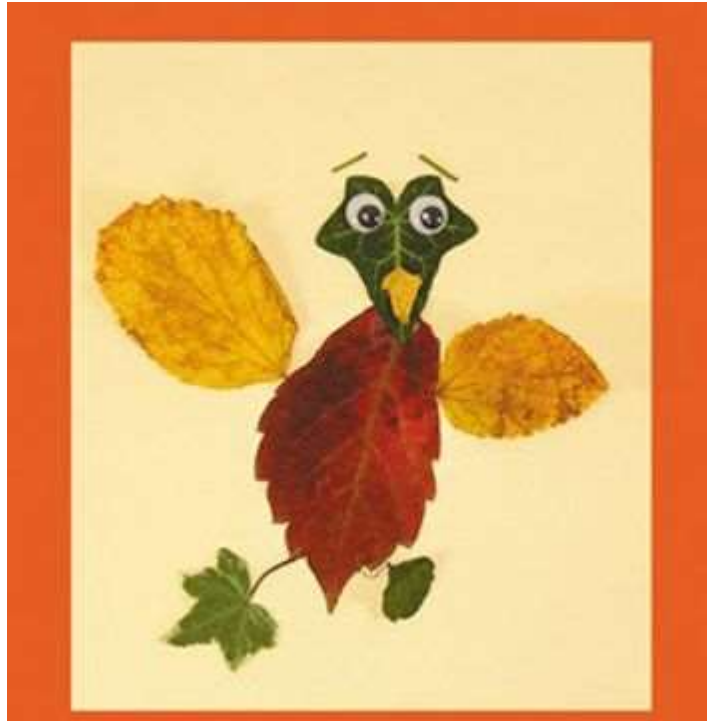
ΥΛΙΚΑ

ΧΑΡΤΙ-ΧΑΡΤΟΝΙ

Χρωματιστά και λευκά χαρτιά όλων των ειδών: γκοφρέ, βελουτέ, μεταξόχαρτο, αερόχαρτο, ριζόχαρτο, γυαλόχαρτο, αλουμινόχαρτο, χαρτομάντιλα, χαρτοπετσέτες, κομφετί, χαρτί του μέτρου, εφημερίδες, περιοδικά, κάρτες, γραμματόσημα, παλιά γράμματα, φυλλάδια διαφημιστικά, φάκελα, χαρτιά περιτυλίγματος, χαρτοσακούλες, περιτυλίγματα από καραμέλες, τσίχλες, γλυκά, χαρτί ταπετσαρίας, χαρτόνια απλά με διάφορα πάχη, κανσόν, οντουλέ, ζελατίνες

Υλικά από τη φύση

Φύλλα, κλαδιά, καρποί, σπόροι, αποξηραμένα φυτά, λουλούδια, άμμος, χώμα, χαλίκια, πέτρες, βότσαλα, φύκια, κοχύλια, φτερά, ξυλαράκια, ροκανίδια, φλούδες από κορμούς δένδρων, κουκούτσια κ.ά.

ΥΛΙΚΑ

Υφάσματα

Κουρελάκια από διάφορα υφάσματα διαφόρων χρωμάτων (μονόχρωμα, εμπριμέ, καρό, ριγωτά) και σχημάτων, βαμβακερό, λινό μαλλί, λινάτσα, δέρμα, δαντέλα, σατέν, μετάξι, διχτυωτό, γάζα, γκοφρέ, κομμάτια συνθετικής γούνας, τσόχα, κορδέλες, μοκέτα, τούλι, κοτλέ, τζιν, βελούδο κ.ά.

Εργαλεία

Ψαλίδι με στρογγυλεμένες άκρες, κόλλες ρευστές, πινέλα.

Διάφορα Αντικείμενα

Χάντρες, κουμπιά, κομμάτια σφουγγάρι, αφρολέξ, φελλούς, κορδόνια, σπάγγοι, μανταλάκια, σπίρτα, οδοντογλυφίδες, ξυλάκια από παγωτό, καπάκια μπουκαλιών, χρυσόσκονες, νήματα, συνδετήρες, τσόφλια από αβγά, παξιμάδια, βίδες, ροδέλες, σπιρτόκουτα, πούλιες, κομμάτια από σπασμένα παιχνίδια, βαμβάκι, ζυμαρικά, όσπρια κ.ά.

MY LITTLE WORLD GR

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΠΟΡΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

- ▶ Ο χώρος του παιδικού σταθμού θα πρέπει να είναι διαμορφωμένος με τέτοιο τρόπο ώστε να διευκολύνει τα παιδιά στην ελεύθερη κίνηση τους και την ελεύθερη πρόσβαση στα υλικά και στα εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουν.
- ▶ η δράση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με τις ηλικίες και τα ενδιαφέροντα των παιδιών.

Links δημιουργίας κολλάζ

- ▶ <https://www.mothersblog.gr/free-time/kataskeyes/story/106615/xeirotexnies-gia-paidia-eyfantasta-kollaz-me-zoakia-vid>
- ▶ <https://www.mothersblog.gr/free-time/kataskeyes/story/110004/xeirotexnies-gia-paidia-ftiaxte-apithana-kolaz-me-ospria>

Ερωτήσεις - Ασκήσεις

- ▶ Σε τι διαφέρει το ανάγλυφο από το επίπεδο κολλάζ; Ποιο από αυτά είναι κατάλληλο για παιδιά νηπιακής ηλικίας και γιατί;
- ▶ Τι είδους υλικά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε σε μια ελεύθερη σύνθεση κολλάζ;
- ▶ Τι προσφέρει το κολλάζ στα παιδιά της προσχολικής αγωγής;

Βιβλιογραφία

- ▶ Κοντογιάννη, Ά., Βάος, Α., & Μπαχούμα, Α. (2019). *Αισθητική αγωγή*. ΙΤΥΕ - Διόφαντος.
- ▶ Μανέτα, Μ., & Σκουμύδη, Σ. (2017). *Μέθοδοι δημιουργικής απασχόλησης & εποπτικά μέσα*. Αθήνα: ΙΤΥΕ - Διόφαντος.
- ▶ Σταματοπούλου, Δ., Βάος, Α., & Μπαχούμα, Α. (1998). *Αισθητική καλλιέργεια και μορφές έκφρασης των νηπίων*. Αθήνα: Καστανιώτη.